

Głos Wielkopolski

Rok II

Poznań, sobota 22 czerwca 1946 r.

P Nr 168 (472)

Sobota centrum zainteresowania całej Polski

Dziś rozpoczyna się proces Greisera

Kto oskarża kata Wielkopolski?

Dziś o godzinie 9-tej w auli Uniwersytetu Poznańskiego rozpoczyna się proces Artura Greisera. Proces twórcy i organizatora placu ćwiczebnego (Exerzierplatz) — jak sam określił „okreg Warty” — dla

katów narodu polskiego, na którym rozwinięto najniższe instynkty zbrodnicze sfałszowanej hordy hitlerowskiej. — W wielostronowym uzasadnieniu akt oskarżenia omawia szczegółowo sytuację prawną Po-

znanie niszczenie polskiej kultury i nauki, przedstawia szczegółowo barbarzyńską eksploatację ludności polskiej, mówi o poniżeniu naszej godności narodowej, o poszczególnych obozach koncentracyjnych i egzekucjach, o zagładzie ludności żydowskiej i organizacji obozu straceńców w Chelmie nad Nerem k/Koła. Końcowe ustępy uzasadnienia aktu oskarżenia nasświetlają dział Greisera w zaborze Wolnego Miasta Gdańska i w przygotowaniu napaści na Polskę. Wreszcie wyliczają zasady wojennego prawa o okupacji, utrwalone w deklaracjach i umowach międzynarodowych, a które zostały pogwałcone przez politykę antypolską, prowadzoną w „kraju Warty”.

Proces Greisera wywołał ogromne zainteresowanie nie tylko w Wielkopolsce, ale i w całej Polsce. Około 50-ciu korespondentów prasy krajowej i zagranicznej zgłosiło się już do Poznania, a spodziewany jest dalszy napływ. Dziś rano zjawi się w Poznaniu dalszych 25-ciu korespondentów agencji i dzienników zagranicznych. Wszystkie poważniejsze pisma polskie przysłały własnych sprawozdawców. — Ołbrzymie jest zainteresowanie publiczność. W gmachu Sądu Apelacyjnego, gdzie znajduje się biuro wydawania kart wstępu na rozprawę, panuje tłok rzadko tam spotykany. Przypuszczają, że ze względu na pojemność sali i długość trwania procesu, obliczając na co najmniej dwa tygodnie, życzenia licznych potentatów zostaną uwzględnione. — W związku z procesem spodziewany jest przyjazd do Poznania wielu osobistości, zwłaszcza ze świata prawniczego i politycznego. M. in. przybywa dziś do Poznania minister sprawiedliwości ob. Świątkowski, a wczoraj już przybył tu pierwszy prokurator Najwyższego Trybunału Narodowego Stefan Kurowski. Skład Trybunału przedstawia się jak następuje: Przewodniczący pierwszy Prezes Najwyższego Trybunału Narodowego ob. Barcikowski, jego zastępca Prezes Najwyższego Trybunału Narodowego ob. Bzowski, Sędziowie: ob. Kutzner, wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, członek Najwyższego Trybunału Narodowego, dr Rapaport, prof. Uniwersytetu w Łodzi, autor książki „Naród zbrodniarzy”, omawiającej przestępstwa hitleryzmu, jako zastępca dr Eimer, prezes Sądu Specjalnego w Krakowie. Jako ławnicy zasiadają: ob. Płakiewicz, prezes Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, ob. Grajek, sekretarz Wojewódzkiego Komitetu PPS w Poznaniu, ob. Nowacki, działacz Stronnictwa Demokratycznego z Katowic, ob. Szymański, działacz Stronnictwa Pracy z Łodzi oraz działacze robotniczy Zymula z powiatu katowickiego i Kiembrowski z Warszawy. Wyboru ławników dokonała Krajowa Rada Narodowa. Oskarżają prokuratorzy Sawicki i Siewierski.

Oskarżyciele i rzeczoznawcy

Jak już donosiśmy — od kilku dni bawi w Poznaniu jeden z oskarżycieli Greisera — prokurator Siewierski. Wczoraj przybył do Poznania drugi oskarżyciel — prokurator dr Jerzy Sawicki. Ponieważ obaj będą odgrywać — kto wie, czy nie najważniejszą rolę w sadzie nad Greiserem — podajemy garść szczegółów, dotyczących obu oskarżycieli.

Dr Mieczysław Siewierski, były pierwszy prokurator Sądu Najwyższego, jest wykładowcą i członkiem Rady Pedagogicznej Szkoły Prawniczej Ministerstwa Sprawiedliwości. Prokurator Siewierski, który uchodził za jednego z najlepszych prawników w kraju, znany jako współautor najbardziej rozpowszechnionych „Komentarzy do Kodeksu Karnego i Procedury Sądowej” był obserwatorem z ramienia Rządu Polskiego w procesie Francka w Pradze. Obecnie piastuje godność Prokuratora Najwyższego Trybunału Narodowego.

(Ciąg dalszy na stronie 2-giej)

Marszałek Maciej Rataj

(j. z.) Sześć lat temu — 21 czerwca 1940 roku — zginął w Palmirach pod Warszawą z rąk niemieckich zbirów wódz ludu polskiego, b. marszałek Sejmu śp. Maciej Rataj. Staraniem prezydium KRN odbędzie się dziś w Warszawie uroczysta akademicka żałobna poświęcona pamięci tego bohatera narodowego, którego pamięć czci cały naród polski.

Maciej Rataj był jedną z najwybitniejszych i najpiękniejszych postaci Polski międzywojennej. Ten syn chłopski przeżył w własnych siłach długą i żmudną drogę z chaty wiejskiej do uczelni wielkomiejskiej — po wiedzę. Zdobywszy ją wrócił na wieś, aby służyć swoją wiedzą i swoim talentem ludowi polskiemu i Polsce. Służył im też wiernie i ofiarnie aż do swej męczeńskiej, bohaterkiej śmierci na miejsu masowej kaźni.

Marszałek Maciej Rataj był wzorem działacza i przywódcy ludowego, politykiem dalekowzrocznym, mądrym i zręcznym, który umiał łagodzić przeciwieństwa i znajdował platformę współpracy, nie odstępując od swej linii ideowej. Jego to przede wszystkim zasługą było zjednoczenie ruchu ludowego, on też spośród przywódców ludowych może najlepiej rozumieć i najwięcej doceniać konieczność sojuszu ludu pracującego wsi i miast, ścisłej współpracy ruchu ludowego z ruchem robotniczo-inteligenckim. Na stanowisku marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Maciej Rataj okazał się prawdziwym mężem stanu i ujawnił takie zalety umysłu i charakteru, że zjednał sobie powszechny szacunek i uznanie nawet przeciwników politycznych, o co w Polsce tak trudno.

W okresie rządów sanacyjnych marszałek Rataj prowadził bezkompromisową walkę z dyktaturą i bezprawiem, a w okresie okupacji niemieckiej — z najeźdźcą. Prowadził ją wspólnie z przywódcą robotników — Mieczysławem Niedziałkowskim. Jedną drogą kroczyli obaj aż do swej bohaterkiej śmierci, aż do wspólnego grobu na Palmirach.

Dziś, w 6-tą rocznicę zamordowania śp. Macieja Rataja naród polski najlepiej uczci Jego świetlaną pamięć — jednocząc się w duchu nad trumną tego bohatera narodowego.

Testament polityczny Marszałka Rataja

W pierwszym okresie niepodległości ruch ludowy rozbił się na 5 grup, ostro się zwalczających. Maciej Rataj od początku swej kariery politycznej usilnie zabiegał o stworzenie jednego stronnictwa ludowego. Według jego koncepcji miało to być stronnictwo centrowe. Na jeździe PSL we Lwowie w dniu 4 grudnia 1927 r. marszałek Rataj powiedział m. in.:

„W interesie Państwa leży utworzenie silnego obozu środka, który by nie dopuszczał do starć gwałtownych między skrajnymi skrzydłami... W tym obozie środka jest miejsce dla wielkiego stronnictwa ludowego, które winno powstać z rozbitych grup ludowych. Zjednoczenie ruchu ludowego jest jednym z najważniejszych zagadnień...”

W dniu 4 września 1928 r. Zarząd Główny PSL „Piast” uchwalił następujący wniosek marszałka Rataja:

„Piast” oświadcza się gorąco za utworzeniem jednolitego frontu chłopskiego... Równocześnie Zarząd poleca swemu prezydium i klubowi poselskiemu podjęcie odpowiedniej akcji, pismom zaś stojącym pod wpływem PSL „Piast” i działaczom zaleca, by — stojąc na gruncie ideologii i programu stronnictwa — unikały drażniącego tonu w stosunku do innych ugrupowań ludowych...”

W dniu 14 stycznia 1938 r. Rada Naczelna PSL „Piast” po wysłuchaniu referatu marszałka Rataja uchwaliła jego następujący wniosek:

„Zaprzestanie walk gorszących między stronnictwami ludowymi i dążenie do wspólnej obrony interesów mas chłopskich, a w następstwie zjednoczenie sił ludowych uważa Rada Naczelna za obowiązek wszystkich przejętych troską o przyszłość wsi polskiej...”

W tym referacie Maciej Rataj wysunął następujące tezy, mające obowiązywać zjednoczony ruch ludowy:

1. Prezydent winien być wybrany przez cały naród. Uprawnienia prezydenta będą konstytucyjnie ustalane.

2. Zniesienie senatu, który jest zupełnie zbędny.

Marszałek Rataj rozwiniął swój program na łamach „Zielonego Sztandaru” — wówczas organu już zjednoczonego w jednym stronnictwie (SL) Ruchu Ludowego. Pisał on:

„Walczycy będziemy... o interesy polityczne wsi, o demokrację, o należne szerokim masom chłopskim wpływ na rządy i politykę w państwie. W tym przekonaniu, iż walczymy równocześnie o interes państwa...”

Walczycy będziemy o głębokie przemiany w naszym życiu politycznym społecznym i gospodarczym...”

Walczycy będziemy o zasadnicze zmiany ustrojowe — sięgając do pierwszych kroków Rządu Ludowego 1918 r. (Rządu Lubelskiego) — poświęcając wszystkie siły, aby te wielkie reformy projektowane przez pierwszy Rząd Ludowy stały się rzeczywistością.

Walczycy będziemy o zniesienie senatu.”

Stanowisko marszałka Rataja w sprawach ustrojowych było zawsze jasne, zdecydowane i niezmiennie. Na jego to wniosek Klub PSL na posiedzeniu w dniu 14 marca 1919 r. uchwalił taką tezę programową:

„Na czele Państwa Polskiego jako republiki stać winien prezydent z wyboru, jednoizbowy sejm i rząd odpowiedzialny przed sejmem...”

Marszałek Rataj całe swoje życie pozostał wierny temu programowi postępowej demokracji. Walczył o sejm jednoizbowy podczas uchwalania Konstytucji Marcowej, walczył o zniesienie senatu po ustanowieniu tej izby przez prawicę przy pomocy głosów niemieckich. Po uchwaleniu konstytucji sanacyjnej marszałek Rataj oświadczył w sejmie, iż lud polski nigdy nie uzna gwałtem i oszukaństwem narzuconemu konstytucji i walczyć będzie o zmianę ustawy konstytucyjnej i zniesienie senatu. Przywódcy dzisiejszego PSL twierdzą, że idą po linii ideowej Wincentego Witosa

i Macieja Rataja. Równocześnie sami zdają sobie kłam nawołując do odpowiedzi „nie” na pierwsze pytanie referendum. Czy jesteście za zniesieniem senatu? Stanowisko Macieja Rataja w tej sprawie przytoczyliśmy wyżej. Niemniej jasne było stanowisko Wincentego Witosa w sprawie ustrojowej. Na czwartym posiedzeniu Sejmu Ustawodawczego w dniu 22. 2. 1919 roku Wincenty Witos złożył następującą deklarację:

„... Budować będziemy Państwo Polskie jako Rzeczpospolitą ludową z wybieralnym prezydentem na czele, z sejmem jednoizbowym jako dzierżycielem suwerenności i ludowładztwa...”

„Nie” PSL przekreśla najsłabiej programową wielkich przywódców ruchu ludowego — Wincentego Witosa i Macieja Rataja, jest sprzeniewierzeniem się programowi, o którego realizację oni całe swoje życie walczyli.

Jakże aktualne są i dzisiaj słowa marszałka Rataja, wypowiedziane z okazji otwarcia Domu Ludowego imienia Wincentego Witosa w dniu 28 września 1924 r.

„Był czas na pracę destrukcyjną, na negację (przeczenie)... Dokąd nie mieliśmy niepodległej Polski stronnictwo nasze było w negacji, bo rozkuwało kajdany niewoli. Gdy powstała niepodległa Polska dość szybko wyzbyliśmy się nawykniętej niewolniczych...”

Niestety — nie wszyscy ludowcy, jeszcze dzisiaj nie wszyscy wyzbyli się tych nawykniętych niewolniczych, o których mówił marszałek Rataj. Mówił on dalej:

„Nie można w Polsce robić polityki — bujania w obłokach, ani też polityki robienia opłotków wiejskich. Trzeba wzbudzić zrozumienie, że Polska wciąż jeszcze w niebezpieczeństwie. Trzeba pchnąć naród na tory twórczej pracy...”

Oto głos zą grobu wielkiego przywódcy ludu, marszałka Macieja Rataja. Nie słysza go, bo słyszeć nie chcą dzisiejsi przywódcy PSL, ale — wierzymy — usłyszycy ten głos i usłucha go lud polski.

Kto oskarża kata Wielkopolski?

(Dokończenie ze strony 1-szej)

Dr Jerzy Sawicki, były prokurator Sądu Specjalnego w Lublinie, oskarżał w pierwszym na terenie Polski wywołanej procesie przeciwko kolaboracjom polskim; sądzonym był wtedy W. D. z Poznania — Musielski, były szef niemieckiego obozu przejściowego w Lublinie. Szeroki ogół naszego społeczeństwa poznał prokuratora Sawickiego jako oskarżyciela w słynnym procesie — w listopadzie 1944 r. w Lublinie — przeciwko 6-ciu oprawcom z Majdanek. Jego mowa oskarżycielska wywołała potężne i głębokie wrażenie. Następnie dr Sawicki zostaje powołany na stanowisko Szefa Nadzoru nad Sądownictwem Specjalnym w Polsce, aby w parę miesięcy później został delegowanym przez Rząd Polski do Londynu, celem objęcia materiałów rządu emigracyjnego w sprawie przestępstw wojennych. Z chwilą rozpoczęcia się procesu norymberskiego dr Sawicki wchodzi w skład delegacji prokuratorów, pracą swą oddając nieocenione usługi Trybunałowi Norymberskiemu. (Z upoważnienia prokuratora amerykańskiego dr Sawicki przesłuchiwał 6-ciu niemieckich generałów: Brauchitscha, von Bacha, Guderiana, Rodego, Naujocks'a i Böhlera; teksty tych przesłuchań ukazały się niebawem na półkach księgarskich w wydaniu Głównej Komisji Badań Zbrodni Niemieckich w Polsce, stanowiąc poważny materiał dokumentarny). Prokurator Sawicki zostaje następnie Dyrektorem Biura Współpracy Międzynarodowej. Z rektorem Biura współpracują również: dr Sawicki pisał dowiedzieliśmy się również, że dr Sawicki towarzyszył ministrowi Korony Brytyjskiej, generałemu prokuratorowi Wielkiej Brytanii sir Hartley Shawcrossowi podczas jego wizyty w Polsce; to było też powodem opóźnienia przyjazdu dr Sawickiego do Poznania.

Pobyt min. Shawcrossa w Polsce pozostanie niewątpliwie w naszej trwałej pamięci, podczas bowiem konferencji prasowej z ust jego padły zamienne słowa: „Granice zachodnie Polski nie były i nie będą przez Anglię nigdy kwestionowane”.

Dr Sawicki jest również współautorem komentarza do jedynych w Polsce „Przepisów przeciwko hitlerowcom i V. D.” — jedynych i najpopularniejszych. Od dłuższego czasu dr Sawicki objął stanowisko Prokuratora Najwyższego Trybunału Narodowego. Jak słyhać w kulturach sądowych — prokurator Sawicki niewątpliwie jeden z naszych najlepszych mówców-oskarżycieli będzie precyzywał kwestie, dotyczące prawa międzynarodowego, w której to dziedzinie należy do wybitnych sporców; wszelkie natomiast inne zagadnienia oskarżać będzie prokurator Siewierski.

Na ekspertów w rozprawie Greisera powołano: prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego dra Ehrlicha — z dziedziny prawa międzynarodowego; prof. Peretiatkowicza z Uniwersytetu Poznańskiego — jako znawcę prawa międzynarodowego, i niemieckiego konstytucyjnego. Dr Postepsalski z Instytutu Zachodniego będzie ekspertem niemieckiego prawa administracyjnego. Prof. Taylor z Uniwersytetu Poznańskiego powołany został w charakterze eksperta w zagadnieniach gospodarki niemieckiej. Prof. Akademii Handlowej w Warszawie dr Jastrzębowski w sprawach niemieckich zagadnień populacyjnych i gospodarczych, wreszcie dr Deresiewicz — jako znawcę gospodarki niemieckiej. Poza tym — jak się dowiadujemy — powołano szereg wybitnych znawców zagadnień gdańskich.

Dziennikarze zagraniczni w Poznaniu

W związku z procesem Greisera spodziewany jest przyjazd do Poznania dwudziestu kilku dziennikarzy zagranicznych. Wczoraj przybyło do Poznania kilku dziennikarzy amerykańskich i angielskich, których p. Eryk Teasdale, dyrektor UNRRY i p. Mary Prinsko, przedstawicielka konsula amerykańskiego, który był właśnie nieobecny, podejmowali kolacją w hotelu „Continental”.

Udział spółdzielców w referendum

Prezydium „Społem” postanowiło wezwać wszystkich członków ruchu spółdzielczego do wzięcia czynnego udziału w referendum i głosowania za trzykrotnym „tak”. Postanowiono wydać odpowiednią odezwę do członków ruchu spółdzielczego.

Reorganizacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Warszawa (obsł. wł.). Minister pracy i opieki społecznej Stańczyk powołał 32-osobową Radę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w ramach organizacji samorządowych. Prezesem Rady miały być wyznaczone osoby, których wyznaczenie miały być w sposób reorganizacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych stała się faktem, a samorząd będzie nadal prowadzony we wszystkich instytucjach ubezpieczeń społecznych.

Były marszałek Senatu odpowiada „Tak” na pierwsze pytanie referendum

Warszawa (PAP). „Polska demokratyczna” czytelnicy senatu nie potrzebują, byty o zaawadę i hamulcem — oświadczył przedstawicielowi PAP byłym marszałek Senatu, w latach 1928—1930 byłym uczony prof. dr Julian Szymański.

Jestem przekonany, że sejm Polski samokrajnie spełni w zupełności swe zadanie. Sądę, że na podstawie wrażeń jakie odniosłem, przysięchając się obradom Krajowej Rady Narodowej, tak odmiennym od posiedzeń sejmowych w kraju się po wojnie światowej, kiedy stył karczemny i ordynarne kłótnie świadczyły o ówczesnej kul-

Nie będzie monopolu zbożowego

Państwo będzie kupowało zboże po cenach rynkowych

W związku z pogłoskami o zamierzonym wprowadzeniu monopolu zbożowego, przedstawiciel Agencji Prasowo-Informacyjnej „API” zwrócił się z zapytaniem co do ich prawdziwości do Ministra Aprobacji i Handlu, dra Jerzego Stachelskiego, który udzielił następującej odpowiedzi:

„Pogłoski o projektowanym wprowadzeniu monopolu zbożowego nie odpowiadają rzeczywistości.

W pierwszym okresie odbudowy naszej gospodarki Rząd był zmuszony do stosowania środków nadzwyczajnych, jakimi były świadczenia rzeczowe, jako forma pociągnięcia wsi

do ofiar na rzecz odbudowującej się gospodarki narodowej, do dostarczenia Państwu surowców i żywności bez otrzymania za nie należytego równoważnika.

Obecnie jednak, gdy po zwalczeniu trudności wstępnego okresu odbudowy polska produkcja przemysłowa osiągnęła poziom, zapewniający możliwość dania rolnikowi pełnej i realnej zapłaty za zbywaną przez niego produkcję, Rząd swoją uchwałą z dnia 6-go czerwca rb. o zniesieniu świadczeń rzeczowych zakończył bezpowrotnie stosowanie tego systemu nadzwyczajnego obciążenia ludności wiejskiej, już oczywiście nie po to, by

pod postacią monopolu stworzyć nowy instrument uszczuplenia dochodów producenta rolnego przez sztuczną obniżkę cen ziemiopłodów.

Idąc konsekwentnie po tej linii, ostatnia uchwała Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 18 czerwca rb. usala zasadę zakupu zboża po cenach rynkowych, a Ministerstwo Aprobacji i Handlu w jej wykonaniu opracowuje projekt należytej organizacji skupu przez wyzyskanie istniejącej sieci handlowej, jej rozbudowę i usprawnienie, zmierzając w szczególności do redukcji nadmiernych kosztów akcji skupu”.

ZSRR i USA o energii atomowej

Spór o prawo weta

Londyn (obsł. wł.). Organizacja Narodów Zjednoczonych stoi obecnie wobec dwóch sprzecznych poglądów na temat międzynarodowej kontroli energii atomowej: poglądu Ameryki i poglądu Rosji.

W środę wieczorem delegat Związku Radzieckiego Gromyko wysunął projekt zniszczenia wszystkich istniejących broni atomowych, zakazu wytwarzania ich w przyszłości oraz wyjęcia spod prawa wojny atomowej. Gromyko zaproponował układ międzynarodowy dla wszystkich państw bez względu na to, czy należą do Zjednoczonych Narodów czy nie, które zobowiązały się do niewytwarzania i nieużywania w żadnych oko-

licznościach broni atomowej. Układ taki, któryby zawierał na nieokreślony okres czasu, wszedłby w życie natychmiast po ratyfikowaniu przez połowę państw, które go podpisały, oraz po zatwierdzeniu układu przez Radę Bezpieczeństwa. Układ zobowiązały do zniszczenia w ciągu 3-ch miesięcy wszystkich zapasów zarówno gotowych jak i niegotowych broni atomowych i do zakazu dalszej produkcji tej broni.

Ponadto przewidziano układ przewiduje surowe sankcje przeciw nieprawemu użyciu energii atomowej. Układ przewiduje również system międzynarodowej kontroli i nadzoru. Ważną cechą projektu rosyjskiego jest to, że pozwala on na-

dal każdemu z 5-ciu mocarstw zasiadających w Radzie Bezpieczeństwa do zachowania prawa weta przy każdej proponowanej akcji przeciw agresorowi. Poprzedni projekt Stanów Zjednoczonych, dotyczący międzynarodowej kontroli, wyraźnie stwierdzał, że weto nie może być użyte w obronie tych, którzy gwałcą uroczyste zobowiązania, dotyczące nieprawnych prac nad nieprawym rozwojem energii atomowej. Na środowisku posiedzeniu komisji dla spraw energii atomowej Wielka Brytania, Kanada, Brazylia, Chile i Meksyk zobowiązały się do poparcia zasad projektu Stanów Zjednoczonych. Delegat brytyjski Aleksander Cadogan silnie poparł propozycję Stanów Zjednoczonych całkowitego rozbioru w dziedzinie broni atomowej i zwrócił uwagę, że Wielka Brytania szczególnie dobrze zdała sobie sprawę z niebezpieczeństw, związanych w wypadku wybuchu nowej wojny, ponieważ wyspy nie miały już dotkliwie od bomb powietrznych użytych przez Niemców.

Stanowisko Polski

Warszawa (obsł. wł.). Na posiedzeniu komisji dla spraw energii atomowej, przedstawiciel Polski, ambasador dr Lange zaproponował, aby wszystkie narody uzgodniły swe stanowisko, stawiając poza nawiasem wojnę atomową. Przedstawiciel Polski oświadczył, że zdaniem jego rządu energia atomowa, jak wszystkie inne odkrycia naukowe, powinna służyć podniesieniu poziomu życia narodów. Ambasador Lange oświadczył, że aby skierować energię atomową dla dobra ludzkości, nie wystarczy pośrednictwo ONZ. Celowi temu powinna służyć cała ludzkość.

Czy nastąpi spotkanie Truman-Stalin?

Waszyngton (API). Członkowie komitetu spraw zagranicznych amerykańskiej Izby Reprezentantów, powrócili niedawno z dwumiesięcznej wizyty w krajach europejskich. We wtorek wycie dali oni oświadczenie, w którym domagają się możliwie szybkiego spotkania między Trumanem

i Stalinem. Za spotkaniem przemawia względnie jedynie przy osobistym kontakcie dwóch wielkich mężów stanu, można będzie ustalić, jakie problemy powodują wzajemne niezrozumienie i przedsięwziąć kroki, zmierzające do zbliżenia tych krajów.

Tworzenie nowego rządu we Francji

Londyn (obsł. wł.). Nowy premier francuski Bidault przystąpił do utworzenia gabinetu francuskiego. Bidault, który stoi na czele najsilniejszej partii postępowych katolików — oświadczył, że spróbuje utworzyć rząd koalicyjny. Bidault przyjął przywódce socjalistów i komunistów ce-

lem przeprowadzenia pierwszych oficjalnych rozmów. Głównym zadaniem nowego Zgromadzenia Konstytucyjnego będzie opracowanie projektu nowej konstytucji, która ma być przedłożony narodowi.

Wojska sprzymierzone mają opuścić Włochy i Bułgarię

Londyn (obsł. wł.). 4 ministrowie spraw zagranicznych odali w środę wieczorem posiedzeniu nieoficjalnie. Na wczorajszym porannym posiedzeniu ministrowie spraw zagranicznych po-

stanowili, że wojska brytyjskie i amerykańskie winny opuścić Włochy w ciągu 90 dni, od chwili podpisania traktatu pokojowego z Włochami. Wojska rosyjskie mają opuścić Bułgarię w ciągu

90 dni od chwili podpisania traktatu pokojowego z Bułgarią. Minister Bevin oświadczył, że W. Brytania była gotowa do wycofania wszystkich swoich wojsk z Włoch w ciągu określonego czasu, zakładając, że zadawalające porozumienie zawarte będzie z wojskowymi władzami amerykańskimi w sprawie komunikacji z Austrią, czy przez amerykańską strażę okupacyjną Niemiec, oraz zakładając, że wojska rosyjskie wycofane będą z Bułgarii. Zarówno minister Byrnes jak i Molotow zgodzili się na to. Korespondenci donoszą, że ministrowie spraw zagranicznych zgodzili się również na propozycję sowiecką, według której wszystkie zarekwirowane majątki mają być zwrócone rządowi włoskiemu w ciągu tego samego okresu 90-ciu dni. Ministrowie uzgodnili również, że komisja sprzymierzonych dla przeprowadzenia traktatu pokojowego z Włochami winna się składać z ambasadorów W. Brytanii, Ameryki, Francji i Rosji. Komisja ma urzędować w Rzymie przez 12 miesięcy.

Pomyślne rokowania angielsko-polskie w sprawie długu

Londyn (PAP). Agencja Reutersa donosi, że rokowania angielsko-polskie w sprawie długu wojennego zbliżają się do pomyślnego zakończenia. Według wiadomości Reutersa, porozumienie między prezesem Banku Narodowego Edwardem Doshakiem i brytyjskim ministrem skarbu zostało osiągnięte szybko i rokowania, w ciągu ostatnich 2 tygodni dotyczyły głównie spraw natury technicznej.

Należy się spodziewać, że na zasadzie umowy,

Polska zapłaci 3 miliony funtów szterlingów w zlicze z ogólnej kwoty rezerwy złota w wysokości 7 milionów funtów, znajdujących się w Wielkiej Brytanii. Pozostałe 4 miliony funtów zostaną natychmiast oddane do dyspozycji Rządu polskiego.

Agencja Reutersa dowiaduje się, że umowa będzie podpisana w dniu 19 czerwca. Z ramienia Wielkiej Brytanii podpisać umowę kanclerz skarbu Hugh Dalton.

Włochy prawnie i faktycznie republiką

Rzym (API). Ostatnie wyniki referendum podane przez Sąd Najwyższy potwierdziły tymczasowe rezultaty ogłoszone 10 czerwca wykazują one większość około 2 milionów głosów na rzecz republiki. Rząd włoski wydał oświadczenie podkreślając, że ostateczne wyniki głosowania podane przez Sąd Najwyższy potwierdzają całkowicie pogląd rządu, iż rezultat głosowa-

nia stanowi datę proklamowania republiki. Oświadczenie Sąd Najwyższy wyklucza obecnie wszelkie wątpliwości natury faktycznej czy też prawnej. Rząd włoski postanowił, że siedzibę będą obecnie wydawały wyroki w imieniu narodu włoskiego i że na chorągwiach włoskich nie będzie figurował krzyż sabaudzki.

Cara Borysa bułgarskiego zamordowali Niemcy

Norymberga (PAP). W ciągu przewodu sądowego w Norymberdze von Papen odpowiadał na pytania prokuratora brytyjskiego Sir Dawida Maxwella Fyfa. Gdy w roku 1932 zaproponowano Hitlerowi stanowisko wice-kanclerza, Goering miał odpowiedzieć: „fuhrer nigdy nie zgodzi się być żadnym „wice”. Hitlerowcy domagali się bowiem władzy całkowitej.

Następnie von Papen wyjaśnia, że król bułgarski, Borys, został zamordowany przez wywiad niemiecki. Pomimo niezadowolenia Hitlera po zerwaniu stosunków dyplomatycznych niemieckotureckich, von Papen powrócił do Niemiec. Tam jednak, jak twierdzi, znajdował się wciąż pod strażą gestapo i był więzionym we własnym domu.

Konferencja pokojowa 15 lipca rb.

Warszawa (obsł. wł.). W kołach politycznych przypuszcza się, że konferencja pokojowa będzie zwołana w dniu 15 lipca rb. Obecna konferencja 4 ministrów spraw zagranicznych ma potrwać kilka tygodni. Minister Molotow zapropozował w środę, aby konferencję pokojową rozpoczęły władze Jugosławii, Grecji, Albanii w sprawie odszkodowań od Włoch.

Zapewnienie Agencji Tass

Warszawa (obsł. wł.). Amerykańska gazeta „New York Times” zamieściła w dniu 17 czerwca wiadomość swego paryskiego korespondenta jakoby w południowo-wschodniej części Niemiec przeprowadzana była koncentracja wojsk radzieckich. Agencja Tass upoważniona jest do zaprzeczenia tej wiadomości jako całkowicie nieopowiadającej prawdzie.

W Japonii odwrotnie niż w Norymberdze

Londyn (API). Z Tokio donoszą, że Trybunał Wojskowy, sądzący 23 japońskich zbrodniarzy wojennych, przerał podczas dzisiejszej sesji przesłuchiwanie świadków. Przewodniczący Webb oświadczył, że od chwili obecnej przesłuchiwanie świadków będzie musiało być ograniczone do minimum. W przeciwnym razie „proces mógłby się ciągnąć szereg lat”, tym bardziej, że wszyscy adwokaci obrony mają tendencję do stawiania wszystkich świadków w „ogniu krzyżowych pyta-

Kto na pytanie odpowie „nie” Ten tylko Polsce chce zyczyć źle

ture parlamentarnej. Lud polski po wielkich i ciężkich doświadczeniach dorósł dziś do zrozumienia istotnych potrzeb kraju. Dla tego też uważam Senat w dzisiejszym ustroju za przelżyknie tylko niepotrzebny, ale nawet szkodliwy.

W okresie, kiedy byłem marszałkiem Senatu mogłem w pełni zdać sobie sprawę z wpływu, jaki mał wywierała magnateria i wielki kapitał. Dzisiejsza Polska jest Polską ludową — kończy rozmówca prof. Szymański.

Życia Wielkopolski

CHODZIEŻ

W dniu 2 czerwca odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie świetlicy powszechnej w Trzcielnie gminy Dopiewo...

Dodać należy, że zespół świetlicowy który pod kierownictwem niestrudzonego kierownika tamtejszej szkoły Wojciechowskiego...

Powiat chodzki — objędzia kino objazdowe Filmu Polskiego. W Margoninie, Szamocinie i Ujściu wyświetlano film „Zdobycie Berlina”...

Stala komunikacja autobusowa wprowadzona została na trasie Poznań-Chodzież-Pila. Autobus ma w Chodzieży przystanek na Placu Kopernika...

BOJANOWO

(wt) Ostatnio odbył się w Bojanowie wiec przedwyborczy. Wic zagal' przez miejscowego kolarza Stronnicza Pracy ob. Kamzol. Referat na temat głosowania ludowego wyglosil b. poseł na sejm ob. Nader z Poznania...

KROTOSZYN

W świetlicy społecznej przy Oddziale Informatyki i Propagandy odbył się IV ty. „Czwartek literacki”, zorganizowany staraniem poznańskiej delegatury Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik”...

SPORT

„Partyzant” — W.M.K.S., „Pogoń” (Katowice) 8:0 (4:0)

Jugosłowiańska drużyna „Partyzant” zademonstrowala gre, jakiej od czasów „Bałkó” jeszcze nie widzieliśmy. Opanowanie techniczne, szybkość, decyzja strzałowa — spowodowały, że Milicyjni zaprezentowali się z najlepszej strony...

O liniach obrony da się mało powiedzieć, ponieważ wprost mało zatrudniono. Pomoc spłatała się wprost fenomenalnie, mając swego najlepszego gracza w Simonowskim — reprezentancie Jugosławii...

Widzów 20 tysięcy.

Zagłębie — Kraków 2:1 (0:1)

Spotkanie piłkarskie rozegrane w Sosnowcu pomiędzy drugą reprezentacją Krakowa a reprezentacją Zagłębia zakończyło się zasłużonym zwycięstwem Zagłębia w stosunku 2:1 (0:1). Do przerwy więcej z gry miała drużyna Krakowa...

H. C. P. — Zjednoczeni 5:1 (3:1)

W dniu wczorajszym odbyło się na boisku przy ul. Bukowskiej spotkanie towarzyskie między H.C.P. w Zjednoczonych. Zwycięzcy zasłużyli młodą i ambitną drużyną H.C.P. w stosunku 5:1 (3:1). H.C.P. przeważał przez cały czas gry, pokazując wiele celowych strzałów...

Joe Louis zwycięża Billy Gonna

w walce o mistrzostwo świata wagi ciężkiej

W Nowym Jorku w obecności stu tysięcy widzów, odbyło się spotkanie bokserkie pomiędzy mistrzem świata wagi ciężkiej murzynem Joe Louisem a Anglikiem Billy Connem. Pierwsze trzy starcia były wyrównane. W następnym Joe Louis uzyskał przewagę i kilkakrotnie przypart swego angielskiego przeciwnika do lin obijając go gradem ciosów...

„Warta” — „Odra” 75:49

W ubiegłą niedzielę odbyły się w Zbąszyniu zawody lekkoatletyczne pomiędzy „Wartą” (Poznań) a „Odrą” (Zbąszyń) — organizowane w ramach „Święta Sportu”. Mistrz okręgu poznańskiego „Warta” — mimo, że wystąpiła bez Wierkiewicza, Kuszy i Komasy, którzy startowali w Katowicach wygrała łatwo, bijąc „Odrę” z różnicą 26 pkt. Wyróżnić musimy obok zawodników „Warty”, młody talent „Odry” zbąszynijski Rzepe, który wygrał skok w zwyz i skok w dal oraz bieg 800 m do mistrza okręgu poznańskiego Górskiego. Nie podajemy wyników technicznych, gdyż z powodu bardzo złego stanu bieżni nie osiągnięto żadnego godnego uwagi czasu.

I. powojenne mistrzostwa pływakkie Polski w Poznaniu

Komitet wykonawczy P. T. P. przystąpił już do przygotowań wstępnych nad przeprowadzeniem pierwszej tego rodzaju imprezy w Poznaniu. Członkowie Komitetu wykonawczego znani obywateli z Poznania gwarantują solidne i szczegółowe przygotowanie imprezy. Dalsze szczegóły tej niebawem atrakcyjnej imprezy w następnych komunikatach.

„Ubezpieczalnia Społeczna” — K. S. „Drukarz”

Zawody towarzyskie powyższych drużyn odbędą się w sobotę, dnia 22 bm., o godzinie 18-tej na boisku przy ulicy Bukowskiej.

WYGRANA TABELA WYGRANYCH II-gi dzień ciągnięcia II klasy 47 Loterii

Table with lottery results for the second day of drawing. Columns include prize amounts (e.g., Wygrana 100.000 zł) and winning numbers (e.g., 929 70 32197 262 779 33004 10 494 610).

Advertisement for Piotr Anicel Niedziela, a diploma holder of W.S.H. in Poznań. Text includes: „W drodze, dnia 19. 6. 1946 r. zniżył w kabrioletcie samochodowej moją najdroższą matę, moją najkochaniejszą ojcówkę i syn, nasz drogi brat i szwagier, s. 20492”.

Advertisement for serdeczne podziękowanie (sincere thanks) from Władysławowi Szymańskiemu. Text includes: „Za nadane łezki i kwiaty w dzień naszego ślubu, który odbył się dnia 9. 6. 1946 r., składamy serdeczne podziękowanie”.

Advertisement for zamknięte (closed) by Zw. Gosp. Sp. R. P. Oddział Rolny w Poznaniu. Text includes: „W dniach od 24 czerwca do 2 lipca 1946 włącznie będą wszystkie magazyny, należące do „Spółem” Zw. Gosp. Spółz. R. P. Oddział Rolny, w Poznaniu, ul. Chelmońskiego nr 1”.

Advertisement for Kupuje (buying) gold jewelry, diamonds, silver and platinum by Fa Witold Stajewski. Text includes: „KUPUJE złotą biżuterię, brylanty, srebro i platynę”.

Advertisement for Władysława Krzyżagóskiego and Alojzego Krzyżagóskiego. Text includes: „Za dusze naszych drogiej Zmarłych, sp. Władysława Krzyżagóskiego zamordowanego 27. 5. 1943 r. w Oświęcimiu i Alojzego Krzyżagóskiego zmarłego 16. 2. 1945 r. w Mauthausen”.

Advertisement for Worki jutowe i torby papierowe (work clothes and paper bags) by W. Workona. Text includes: „100 kg. pojemności. Płachty żniwne i nieprzemakalne. Sznurki do wiązania worków poleca”.

Advertisement for Palarnia kawy zmechanizowana (mechanized coffee mill) by „Par” Ratajczaka 7 pod 6.409. Text includes: „Palarnia kawy zmechanizowana w województwie poznańskim na sprzedaż. Adres wskazuje”.

Advertisement for Reklama w spółdzielni (advertising in cooperative) by W. Workona. Text includes: „Reklama w spółdzielni w odbudowie kraju”.

Advertisement for Szczawnica Zdrojowisko-Górskie. Text includes: „Zdrojowisko-Górskie z najnowocześniejszym urządzeniem — lecznica — staw i drog oddechowych, nowoczesne inbajatorium, Leżenie mineralne Zakład Wodolecznicy, kąpiel w Dunańcu”.

Advertisement for E. Kromczyński Stemple (stamps) by E. Kromczyński. Text includes: „E. KROMCZYŃSKI STEMPLE POZNAŃ UL. SW. MARCINA 47”.

Advertisement for Wegiel bukowy (beech charcoal) by Marjan Rzeźkiewicz. Text includes: „Wegiel 6-215 bukowy do prasowania i gazogeneratorów”.

Advertisement for Potrzebna zaraz wychowawczyni (needed immediately) by Wschowa, Jagiellońska 7. Text includes: „Potrzebna zaraz wychowawczyni do jednego dziecka. Warunki bardzo dobre”.

Advertisement for PIECZĘCIE (stamps) by Poznań, Stary Rynek 48. Text includes: „PIECZĘCIE POZNAŃ STARY RYNEK 48”.

Advertisement for Wojsko Polskie (Polish Army) by Wojsko Polskie. Text includes: „WOJSKO POLSKIE Rejonowy Zarząd Kwaterunkowo-Budowlany”.

Lekarskie

Nawietniania lampy kwarcowej. Poznański Zakład Przyrodniczo-... 20, tel. 38.26. 19891

Wolne posady

Urzednik(czka) z znajomością prowadzenia listy wypłat za... 6.328. 19992

Chłopiec do pomocy w dobrej rodzinie umiejsczyć jak najszybciej. Oferty z życiow... 20. 19217.

Poszukuje się rutowanych... 15 w roczną pracę bleśnier... 20223

Na wyjazd do Jeleniej-Góry... 19. 14. 60. 20294

Młodzież, zdolna ekspan... 20197.

Kierowniczk... kuchni

rutowanych, od 35-45 lat... 20294

Czeladnik szewski może się... 20292

Stolary zaraz przyjeżdż... 20247

Janizyera-rozbiórka z praktyką... 20328

Chłopak wzd. dalszycy na... 20399

Bandajista lub pomocnik sto... 20396

Pierwszorzędna rutowana... 20396

Pomocnik domowa starsza... 20282

Wychowawczy do dwóch... 20466

Gospodyni z gotowaniem po... 20466

Polierka(ki), zdolna do... 20460

Robotnik lub stolarz, ob... 20498

Uczeń piekarni, najchętniej... 20439

Krawcowa, dobra szita, może... 20493

Fryzjerka wyjazd Jelenia G... 20422

Pomocnik do prac domowych... 20422

Wychowawczy szuka posad... 20436

Stolarz-slusarz dziesięcioletni... 20499

Wychowawczy szuka posad... 20436

Proszymy posady jako gospo... 20499

Ratownicy przemysłowo... 20499

Wychowawczy szuka posad... 20436

Proszymy posady jako gospo... 20499

Redakcja — Wyspiańskiego 10 i pi... 20499

Ogrodnik konary przynie... 20499

Kupiec posiadający gotówkę... 20499

Urzednik gospodarczy, k... 20499

Gospodyni samodzielna do... 20499

Nauka

Korespondencyjne Kursy... 20499

Tańców nowoczesnych... 20499

Osobiste

Pilne — Gdynia! Pana studen... 20499

Odwołanie osoby, rzuconą na... 20499

Stolary zaraz przyjeżdż... 20499

Janizyera-rozbiórka z praktyką... 20499

Chłopak wzd. dalszycy na... 20499

Bandajista lub pomocnik sto... 20499

Pierwszorzędna rutowana... 20499

Pomocnik domowa starsza... 20499

Wychowawczy do dwóch... 20499

Gospodyni z gotowaniem po... 20499

Polierka(ki), zdolna do... 20499

Robotnik lub stolarz, ob... 20499

Uczeń piekarni, najchętniej... 20499

Krawcowa, dobra szita, może... 20499

Fryzjerka wyjazd Jelenia G... 20499

Pomocnik do prac domowych... 20499

Wychowawczy szuka posad... 20499

Stolarz-slusarz dziesięcioletni... 20499

Wychowawczy szuka posad... 20499

Proszymy posady jako gospo... 20499

Ratownicy przemysłowo... 20499

Wychowawczy szuka posad... 20499

Proszymy posady jako gospo... 20499

GŁOSZENI DROBNE

Parcela sprzedana na Wima... 20499

Restauracja-kawiarnia z ogro... 20499

Magiel domowa, wentylator... 20499

Samochód Opel 4-cyrowy... 20499

Platforma, 2 tony, na gumach... 20499

Parcela, około 1000 m², na... 20499

Sprzedam wózek dziecięcy... 20499

Łóże czotkowe sprzedam... 20499

Maszyna gabietowa Singer... 20499

Motorcycle 'Sachs' sprzedam... 20499

Nakreśli bakelitowa, 'korbi... 20499

Kamienie, wille dla powo... 20499

Spawarka elektryczna kupi... 20499

Nakreśli bakelitowa, 'korbi... 20499

Kamienie, wille dla powo... 20499

Spawarka elektryczna kupi... 20499

Nakreśli bakelitowa, 'korbi... 20499

Kamienie, wille dla powo... 20499

Spawarka elektryczna kupi... 20499

Nakreśli bakelitowa, 'korbi... 20499

Kamienie, wille dla powo... 20499

Spawarka elektryczna kupi... 20499

Nakreśli bakelitowa, 'korbi... 20499

Kamienie, wille dla powo... 20499

Spawarka elektryczna kupi... 20499

Nakreśli bakelitowa, 'korbi... 20499

Kamienie, wille dla powo... 20499

Spawarka elektryczna kupi... 20499

Nakreśli bakelitowa, 'korbi... 20499

Kamienie, wille dla powo... 20499

Poszukiwania

Józefa Zbigniewa Pezke, in... 20499

Poszukuje Stanisław Flieger... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

Zagubione osobiste dokumen... 20499

Osoby, powracające z Niemc... 20499

BAGATELA

Różne

Wybitny grafolog udziela po... 19996

Filatelista Znaczkę do zbior... 20397

Specjalność Trwała odnawia... 20394

Ubrania, płaszcze i kostiumy... 19772

Naprawa radioparagrafów facho... 20112

Słubne suknie, welonny, wy... 19715

Przetarg nieograniczony Nr. 1

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu, Oddział... 6-29

Przetarg

Rejonowy Zarząd Kwaterunkowo-Exploatacyjny w Ostrowie... 6-249

Obwieszczenie

Sąd Grodzki w Bojanowie zawiadamia, że pozwem z dnia... 6-246

Przetarg

Zagubiona karta rejestracyjna... 6-254

Zagubiona karta rejestracyjna... 6-254

Zagubiona karta rejestracyjna... 6-254

Zagubiona karta rejestracyjna... 6-254

Zagubiona karta rejestracyjna... 6-254

Zagubiona karta rejestracyjna... 6-254

Zagubiona karta rejestracyjna... 6-254

Wieża Włoczek Kroll. Włoczek Kroll. Włoczek Kroll. Włoczek Kroll.

BIELSKIE materiały — podszewki zakup 20189. W. Trojanowski POZNAŃ, św. Marcin 18. Telefon 62-70, 67-11 (nocny).

Redakcja — Wyspiańskiego 10 i pi... 20499